בס"ד
"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', י"ד בשבט תשס"ח (21 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לקראת ט"ו בשבט...

כל דור מדורות ישראל מגלה מגלה את נקודת האור המיוחדת שלו, שהיא חלק מהאור הכללי שעם ישראל מאיר בעולם. בשעה שאנו מקיימים מנהג, הלכה או חג שנתחדשו בדור מסויים, מאירה בנו נקודת האור המיוחדת של אותו דור... הדוד שבו נולד מנהג אכילת הפירות בט"ו בשבט, לא דור ככל הדורות היה, אלא דור שמהווה נקודת מפנה משמעותית בתולדות ישראל. זהו הדור שלאחר גירוש ספרד.

במשך מאות השנים שקדמו לאותו הדור, נבנו מרכזי היהדות בגולה – בצרפת אשכנז מחד ובספרד מאידך. באותן ארצות, נוסדו בתי המדרש העתיקים, שהצמיחו לעם ישראל את רבותינו הראשונים, ומהם יצאה הוראה לישראל. למרות חשכת הגלות המרה, החזיקו שם מעמד הקהילות היהודיות המפוארות, שהיוו את השלד החזק עליו נבנה בית ישראל. עלתה על כולם – הקהילה היהודית בספרד, שהיתה המקום היחיד על פני תבל שבו זכו היהודים לחיי עושר וחירות יחסיים, ובה הגיעו היהודים למשרות רמות של שרים ויועצים בחצר המלכות.

והנה – משבר גדול מתחולל. העם השרוי בעומק תהום הגלות, נופל לתהום נוספת, עמוקה מקודמתה. בתוך כמה דורות, מגורש הוא מאנגליה וצרפת, סובל הוא מפרעות קשים בגרמניה, והיהדות האשכנזית נתלשה ברובה מהארצות בהן התבססה ונמלטת למזרח אירופה. החושך מגיע לשיאו בגירוש ספרד, עת "נשבר עמוד התווך אשר בית ישראל היה נשען עליו." בתשעה באב בשנת ה'רנ"ב [5252, 1492 למניינם] "יצאו כל צבאות ה' מארץ ספרד" [אברבנאל]. שוב נוטל העם את מקל הנדודים, "ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה". בתי המדרש הגדולים שהעמידו לישראל את ה**רמב"ם**, ה**רמב"ן** ו**רבי יהודה הלוי**, פוסקים ומשוררים, מקובלים וגדולי הלכה – נמחקים באחת מעל פני האדמה.

למתבונן מן הצד נראה [זוכרים את הכביש המכושף מאתמול?] שהמכה האדירה תגרום לעם השרוי בגלותו כבתרדמת חורף עזה, להיכנס ברגע זה ל"תרדמת" של ממש, ולהעלם בחשכת הגלות לנצח נצחים ר"ל. הייאוש איים לנצח את התקווה. ואכן, היו יהודים שהתייאשו באותה שעה מן הישועה ואמרו: "יבשו עצמותינו, אבדה תקוותינו, נגזרנו לנו ... עזב ה' את בית יעקב."

אולם, לא כך חשבו גדולי ישראל שבאותו הדור. ראשון לכולם – רבינו יצחק אברבנאל, מנהיגם הרוחני של המגורשים, שהפיח תקוה חדשה בלבבות, בהבחינו במבטו החד והמעמיק שכל המגמה האלוקית בגירוש היא להשיב את העם לארץ-ישראל: "ובשנת ה'רנ"ב העיר ה' את רוח מלכי ספרד לגרש מארצם את כל היהודים... וכולם עברו כנגד ארץ-ישראל, ובזה האופן הם מתקבצים על אדמת הקודש" [אברבנאל, ישעיה מ"ג]

ואכן, בדור שלאחר הגירוש, מתקבצים אט אט מגורשי ספרד לארצנו הקדושה, ובראשם רבותינו הגדולים: מרן הבית יוסף, רבי יעקב בירב, ר' לוי בן חביב [הרלב"ח] ועוד. קהילה גדולה ומפוארת קמה בעיר הקודש צפת, ובהמשך נבנית העיר טבריה מחדש בידי דון יוסף נשיא. לראשונה, מאז גלות ישראל מעל אדמתו [אחרי חורבן הבית ומרד בר-כוכבא], שוב

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני**
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', י"ד בשבט תשס"ח (21 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

נמצא המרכז הרוחני של עם ישראל בארץ-ישראל.מתוך המשבר מתחיל תהליך הגאולה.
["המשבר מבשר..."] [המשך הדברים, בע"ה, מחר...]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני**
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל